

602**OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 15 maja 2001 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718 i z 2001 r. Nr 46, poz. 499) i art. 3 ustawy z dnia 3 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 91, poz. 410), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustroju państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 2) ustawą z dnia 10 grudnia 1998 r. o zmianie ustaw: o zakładach opieki zdrowotnej, o zawodzie lekarza, o zawodach pielęgniarki i położnej, o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1115),
- 3) ustawą z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323),
- 4) ustawą z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037),

5) ustawą z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268),

6) ustawą z dnia 3 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169)

i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

1) art. 33—36 i 38 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 91, poz. 410), które stanowią:

„Art. 33. W ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178 i z 1996 r. Nr 24, poz. 110) w art. 3 skreśla się wyrazy «i „asystentkę pielęgniarską”».

Art. 34. 1. Pielęgniarka, położna, która uzyskała kwalifikacje zawodowe wymagane do otrzymania prawa wykonywania zawodu przed dniem wejścia w życie ustawy, zachowuje te uprawnienia.

2. Pielęgniarka, położna, która uzyska kwalifikacje zawodowe wymagane do otrzymania prawa wykonywania zawodu w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, otrzymuje prawo wykonywania zawodu na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.
3. Pielęgniarka, położna, która rozpoczęła specjalizację na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, odbywa ją zgodnie z tymi przepisami.
- Art. 35. Do postępowań dotyczących uzyskania, pozbawiania, zawieszania prawa wykonywania zawodu, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.
- Art. 36. Pielęgniarka, położna, która prowadzi indywidualną praktykę na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, obowiązana jest uzyskać zezwolenie, o którym mowa w art. 25 ust. 1, w terminie 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy.”
- „Art. 38. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie zachowują moc przepisy dotychczas obowiązujące, o ile nie są sprzeczne z ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.”;
- 2) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:
- „Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1—3, 5—10 i 12—36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;
- 3) art. 10 i 11 ustawy z dnia 10 grudnia 1998 r. o zmianie ustaw: o zakładach opieki zdrowotnej, o zawdzie lekarza, o zawodach pielęgniarki i położnej, o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1115), które stanowią:
- „Art. 10. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy dotychczasowe, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
- Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 4) art. 74 i 75 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323), które stanowią:
- „Art. 74. Przepisy wykonawcze, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie upoważnień zmienianych w ustawach nowelizowanych tą ustawą, zachowują moc do dnia 30 czerwca 2000 r.
- Art. 75. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem:
- 1) art. 71, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1999 r.,
  - 2) art. 5 pkt 6 i 8, art. 8 pkt 3, art. 25 pkt 26 i art. 29 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 2000 r.,
  - 3) art. 24 pkt 6—10 i art. 41 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2000 r.,
  - 4) art. 63 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2000 r.,
  - 5) art. 2, art. 14 pkt 2 lit. a), c)—e), pkt 3, 4 i 5 lit. a), art. 15 pkt 10 lit. d), art. 26 pkt 1, art. 30 pkt 1, art. 39 pkt 1 lit. a), art. 40 pkt 2 lit. b), art. 46 pkt 1 i 3 i art. 62, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
  - 6) art. 25 pkt 20, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.,
  - 7) art. 46 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.”;
- 5) art. 633 ustawy z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037), który stanowi:
- „Art. 633. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.”;
- 6) art. 78 i 79 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), które stanowią:
- „Art. 78. Akty wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc do czasu ich zastąpienia przez akty wydane na podstawie niniejszej ustawy.
- Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów:
- 1) art. 74, który wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2000 r.,
  - 2) art. 27 pkt 5 lit. b) i c), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
  - 3) art. 61, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.”;
- 7) art. 2 i 4 ustawy z dnia 3 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169), które stanowią:

„Art. 2. Od roku szkolnego 2003/2004 nie przeprowadza się rekrutacji kandydatów do szkół, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1.”

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 w zakresie dotyczącym art. 8c, który wcho-

dzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., oraz art. 1 pkt 2 w zakresie dotyczącym art. 8 ust. 3 i art. 1 pkt 5—7 i pkt 9, które wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.”

Marszałek Sejmu: *M. Płażyński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 maja 2001 r. (poz. 602)

USTAWA

z dnia 5 lipca 1996 r.

o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki wykonywania zawodów pielęgniarstwa i położnictwa.

Art. 2. Zawody pielęgniarstwa i położnictwa są zawodami samodzielnymi.

Art. 3. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o „pielęgniarkę”, należy przez to rozumieć również „pielęgniarską”.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o „położnicę”, należy przez to rozumieć również „położnicę”.

Art. 4. 1. Wykonywanie zawodu pielęgniarstwa polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych, a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz z zakresu promocji zdrowia.

2. Udzielanie świadczeń, o których mowa w ust. 1, pielęgniarstwo wykonuje przede wszystkim poprzez:

- 1) rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych,
- 2) rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych,
- 3) sprawowanie opieki pielęgnacyjnej,
- 4) realizację zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- 5) samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych,
- 6) edukację zdrowotną.

3. Za wykonywanie zawodu pielęgniarstwa przez osobę, o której mowa w ust. 1, uważa się również:

- 1) nauczanie zawodu pielęgniarstwa,
- 2) prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziedzinie pielęgniarstwa,

3) kierowanie pracą zawodową pielęgniarek i położniczy.

Art. 5. 1. Wykonywanie zawodu położnictwa polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych, a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz promocji zdrowia, w zakresie opieki nad kobietą, kobietą ciężarną, rodzącą i położnicą oraz noworodkiem.

2. Udzielanie świadczeń, o których mowa w ust. 1, położnica wykonuje przede wszystkim poprzez:

- 1) sprawowanie opieki nad kobietą w przebiegu ciąży fizjologicznej,
- 2) prowadzenie fizjologicznego porodu i połogu oraz sprawowanie opieki nad noworodkiem,
- 3) udzielanie pomocy położniczej w nagłych przypadkach do czasu przybycia lekarza,
- 4) profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych,
- 5) działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania młodzieży do życia w rodzinie oraz metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa,
- 6) realizację zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- 7) samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych.

3. Za wykonywanie zawodu położnictwa przez osobę, o której mowa w ust. 1, uważa się również:

- 1) nauczanie zawodu położnictwa,
- 2) prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziedzinie opieki położniczej,
- 3) kierowanie pracą zawodową pielęgniarek i położniczy.

Art. 6. *Minister Zdrowia i Opieki Społecznej*¹⁾ po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz Naczelnej Rady Lekarskiej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i rodzaj świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5, wykonywanych przez pielęgniarkę samodzielnie bez zlecenia lekarskiego, oraz zakres świadczeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 7, udzielanych przez położne samodzielnie.

Rozdział 2

Uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych

Art. 7. 1. Pielęgniarka uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły pielęgniarskiej. Położna uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły położnych.

2.²⁾ Szkołą pielęgniarską w rozumieniu ustawy jest, prowadząca kształcenie w zawodzie pielęgniarki:

- 1) szkoła pomaturalna,
- 2) wyższa szkoła zawodowa,
- 3) szkoła wyższa, prowadząca kształcenie w formie:
  - a) studiów magisterskich lub
  - b) studiów wyższych zawodowych.

3.³⁾ Szkołą położnych w rozumieniu ustawy jest, prowadząca kształcenie w zawodzie położnej:

- 1) szkoła pomaturalna,
- 2) wyższa szkoła zawodowa,
- 3) szkoła wyższa, prowadząca kształcenie w formie:
  - a) studiów magisterskich lub
  - b) studiów wyższych zawodowych.

Art. 8.⁴⁾ 1. Absolwent szkoły pielęgniarskiej, o której mowa w art. 7 ust. 2:

- 1) w pkt 1 — uzyskuje tytuł zawodowy pielęgniarki,
- 2) w pkt 2 i 3 lit. b) — uzyskuje tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa,
- 3) w pkt 3 lit. a) — uzyskuje tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa.

2. Absolwent szkoły położnych, o której mowa w art. 7 ust. 3:

¹⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw zdrowia stosownie do art. 4 ust.1, art. 5 pkt 28 i art. 33 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44 i Nr 42, poz. 475), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 3 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169), która weszła w życie z dniem 24 marca 2001 r.

³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 2.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 2.

- 1) w pkt 1 — uzyskuje tytuł zawodowy położnej,
- 2) w pkt 2 i 3 lit. b) — uzyskuje tytuł zawodowy licencjata położnictwa,
- 3) w pkt 3 lit. a) — uzyskuje tytuł zawodowy magistra położnictwa.

3.⁵⁾ Pielęgniarka, położna będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej ma prawo używania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedniego tytułu zawodowego wymienionego w ust. 1 i 2, jeżeli posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument nadany przez państwo członkowskie, potwierdzający kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej.

Art. 8a.⁶⁾ 1. Tworzy się Krajową Radę Akredytacyjną Szkolnictwa Medycznego, działającą przy ministrze właściwym do spraw zdrowia, zwaną dalej „Krajową Radą”.

2. W skład Krajowej Rady wchodzi do 12 członków, których powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zdrowia spośród kandydatów zgłoszonych w połowie przez szkoły wymienione w art. 7 ust. 2 i 3 oraz w połowie przez samorząd pielęgniarek i położnych, stowarzyszenia i organizacje zawodowe pielęgniarek i położnych. Członkowie Krajowej Rady wybierają spośród siebie przewodniczącego Krajowej Rady.

3. Kadencja Krajowej Rady trwa 4 lata.

4. Krajowa Rada działa na posiedzeniach, którym przewodniczy przewodniczący Krajowej Rady albo inna upoważniona przez niego osoba.

5. W posiedzeniach Krajowej Rady uczestniczą, z głosem doradczym, przedstawiciel ministra właściwego do spraw zdrowia i przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

6. Do zadań Krajowej Rady należy:

- 1) ocena, czy szkoła wyższa ubiegająca się o akredytację spełnia standardy kształcenia, w tym wymogi programowe określone odrębnymi przepisami,
- 2) bieżąca ocena spełniania przez szkoły standardów kształcenia, w szczególności poprzez wizytację szkół i analizę wyników nauczania,
- 3) występowanie do ministra właściwego do spraw zdrowia z wnioskami o wydanie akredytacji lub jej cofnięcie w przypadku niespełniania standardów kształcenia.

7. Przedmiotem wizytacji szkół, o której mowa w ust. 6 pkt 2, jest badanie przebiegu i warunków realizacji procesu nauczania.

⁵⁾ Wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, zgodnie z art. 4 ustawy, o której mowa w przypisie 2.

⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 2.

8. Wizytacja przeprowadzana jest na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez przewodniczącego Krajowej Rady.

9. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 8, powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej do przeprowadzenia wizytacji,
- 2) nazwę szkoły objętej wizytacją,
- 3) cel wizytacji,
- 4) termin przeprowadzenia wizytacji.

10. W trakcie trwania wizytacji szkoła jest obowiązana udostępniać wszelkie dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych celem wizytacji.

11. Członkom Krajowej Rady przysługuje wynagrodzenie w formie ryczałtu. Miesięczna wysokość ryczałtu nie może być wyższa niż 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

12. Prace Krajowej Rady są finansowane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Art. 8b.⁶⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb i zakres działania Krajowej Rady, uwzględniając sposób przeprowadzania oceny niezbędnej do uzyskania i utrzymania akredytacji,
- 2) tryb wyłaniania członków Krajowej Rady, w tym w szczególności dane, jakie powinno zawierać ogłoszenie o naborze kandydatów, dane objęte wnioskiem o zgłoszeniu kandydata, a także termin rozpatrzenia wniosku,
- 3) wysokość i sposób wynagradzania członków Krajowej Rady, uwzględniając zakres realizowanych zadań i udział w pracach Krajowej Rady,
- 4) tryb uzyskiwania akredytacji, uwzględniając w szczególności dane, jakie powinien zawierać wniosek o jej przeprowadzenie.

Art. 8c.⁷⁾ 1. Szkoła pielęgniarska i szkoła położnych, z wyłączeniem szkół określonych w art. 7 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1, obowiązane są uzyskać akredytację potwierdzającą spełnianie standardów kształcenia.

2. Akredytację uzyskuje się po dokonaniu oceny spełniania przez szkołę standardów kształcenia, o których mowa w art. 8a ust. 6 pkt 1.

3. Standardy kształcenia określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące:

- 1) sposobu realizacji programu kształcenia,
- 2) kadry prowadzącej kształcenie,

⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 2; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., zgodnie z art. 4 tej ustawy.

- 3) bazy dydaktycznej, w tym szkolenia praktycznego,
- 4) posiadania wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia.

4. Akredytację uzyskuje się na okres od 3 do 5 lat.

5. Uzyskanie, odmowa lub cofnięcie akredytacji następuje w drodze decyzji administracyjnej.

6. Cofnięcie akredytacji powoduje wstrzymanie rekrutacji do czasu ponownego uzyskania akredytacji.

7. Do czasu ponownego uzyskania akredytacji sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu dyplomowego ustala minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, w drodze decyzji administracyjnej.

8. Uzyskanie akredytacji potwierdza certyfikat wydawany przez ministra właściwego do spraw zdrowia, na wniosek Krajowej Rady.

9. Uzyskanie akredytacji i wydanie certyfikatu podlega opłacie ponoszonej przez ubiegającego się o uzyskanie akredytacji i wydanie certyfikatu; opłata stanowi dochód budżetu państwa.

10. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za uzyskanie akredytacji oraz wydanie certyfikatu, uwzględniając koszty ponoszone przez Krajową Radę.

Art. 9.⁸⁾ 1.⁹⁾ Pielęgniarka po ukończeniu szkoły, o której mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, oraz położna po ukończeniu szkoły, o której mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1, w celu uzyskania prawa wykonywania zawodu są obowiązane do odbycia 12-miesięcznego stażu podyplomowego w zakładzie opieki zdrowotnej.

2.¹⁰⁾ Organizacja i zapewnienie odbycia stażu podyplomowego dla osób mających stałe miejsce zamieszkania na obszarze województwa, absolwentów szkół pielęgniarskich i szkół położnych, zamierzających wykonywać zawód na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, jest zadaniem marszałka województwa z zakresu administracji rządowej.

2a.¹¹⁾ Okręgowa rada pielęgniarek i położnych, w drodze uchwały, w porozumieniu z marszałkiem województwa, kieruje do odbycia stażu na obszarze swojego działania pielęgniarki i położne, którym przyznała ograniczone prawo wykonywania zawodu i które wpięsała na listę członków izby.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 112 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 2.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 39 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136); wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

¹¹⁾ Dodany przez art. 39 pkt 1 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 10; wszedł w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

2b.¹²⁾ Staż podyplomowy odbywany przez cudzoziemców nie jest finansowany ze środków publicznych; zasady finansowania stażu reguluje umowa zawarta między odbywającym staż a zakładem opieki zdrowotnej organizującym staż.

3.¹³⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) ramowy program stażu pielęgniarki i stażu położnej,
- 2) sposób i tryb odbywania oraz zaliczania stażu podyplomowego,
- 3) zakres uprawnień zawodowych pielęgniarki i położnej w okresie odbywania stażu podyplomowego,
- 4) warunki, jakie powinien spełniać zakład opieki zdrowotnej, w którym odbywane są staże podyplomowe,
- 5) wysokość wynagrodzenia pielęgniarki i położnej odbywającej staż podyplomowy,
- 6) zasady finansowania i organizacji stażu podyplomowego.

4. Marszałek województwa, po zasięgnięciu opinii właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych, ustala listę zakładów opieki zdrowotnej, uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych.

Art. 10. 1. Pielęgniarka, położna ma prawo do doskonalenia zawodowego w różnych formach kształcenia podyplomowego oraz obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy zawodowej.

2. Pielęgniarka, położna może uzyskać tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, po odbyciu przeszkolenia i złożeniu egzaminu państwowego.

3. Podyplomowe kształcenie pielęgniarek i położnych mogą prowadzić jednostki organizacyjne uprawnione do tego na mocy odrębnych przepisów oraz osoby prawne lub fizyczne po uzyskaniu zezwolenia właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

4. *Minister Zdrowia i Opieki Społecznej*¹⁾ po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje, sposób i tryb odbywania kształcenia podyplomowego, w tym również szczegółowe warunki i tryb uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia,
- 2) szczegółowe zasady, warunki i tryb wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 3, oraz sposób ich rejestracji,
- 3) sposób i tryb przeprowadzania egzaminu państwowego, o którym mowa w ust. 2.

¹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 2.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 39 pkt 1 lit. c) ustawy, o której mowa w przypisie 10; wszedł w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

5. *Minister Zdrowia i Opieki Społecznej*¹⁾ po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób prowadzenia podyplomowego kształcenia pielęgniarek i położnych przez osoby, o których mowa w ust. 3, oraz tryb kształcenia.

Art. 10a.¹⁴⁾ 1. Pielęgniarka, położna będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej ma prawo używania tytułu albo stopnia naukowego, do którego jest uprawniona, o ile ten tytuł lub stopień albo jego skrót nie jest tożsamy z tytułem zawodowym używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego pielęgniarka, położna nie jest uprawniona.

2. Jeżeli tytuł albo stopień naukowy, do którego pielęgniarka, położna będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest uprawniona, jest tożsamy z tytułem zawodowym używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego nie jest uprawniona, pielęgniarka, położna postępuje się tytułem albo stopniem naukowym określonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, zgodnie z ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, nazwy tytułów i stopni naukowych, jakich używać może na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pielęgniarka, położna będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli tytuł lub stopień naukowy przez nią posiadany jest tożsamy z tytułem zawodowym używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego pielęgniarka, położna nie jest uprawniona, uwzględniając w szczególności nazwy tytułów lub stopni naukowych.

Rozdział 3

Prawo wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej

Art. 11. 1. Zawód pielęgniarki, położnej może wykonywać osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu stwierdzone przez okręgową radę pielęgniarek i położnych.

2. Prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub odpowiednio zawodu położnej uzyskuje osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie,
- 2) posiada dyplom ukończenia polskiej szkoły pielęgniarskiej lub odpowiednio polskiej szkoły położnych bądź uzyskany w innym państwie dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędny, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 3) odbyła wymagany staż podyplomowy,
- 4) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,

¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w przypisie 2; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, zgodnie z art. 4 tej ustawy.

5) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu.

3.¹⁵⁾ Okręgowa rada pielęgniarek i położnych przyznaje ograniczone prawo wykonywania zawodu w celu odbycia stażu osobie, która zamierza wykonywać zawód pielęgniarki lub położnej na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5.

4.¹⁶⁾ Pielęgniарce, położnej będącej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej przysługuje prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej, jeżeli:

- 1) posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji do wykonywania czynności pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną lub czynności położnej,
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez upoważnione władze państwa członkowskiego, którego obywatelem jest pielęgniarka, położna,
- 4) przedstawi zaświadczenie odpowiedniego organu państwa, którego jest obywatelem, że nie została pozbawiona prawa wykonywania zawodu lub prawo to nie zostało zawieszono i nie toczy się przeciwko niej postępowanie w sprawie pozbawienia lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
- 5) włada językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie koniecznym do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej.

5.¹⁶⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej przez obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej.

6.¹⁶⁾ Pielęgniarka, położna, o której mowa w ust. 4, wykonująca zawód pielęgniarki, położnej, legitymująca się dyplomem, świadectwem lub innym dowodem wydanym przez władze państwa członkowskiego Unii Europejskiej przed 1977 r. w odniesieniu do pielęgniarki i przed 1980 r. w odniesieniu do położnej, niewymienionym w obwieszczeniu wydanym na podstawie ust. 5, obowiązana jest przedstawić dodatkowo zaświadczenie o przebiegu pracy zawodowej w okresie 3 lat, wybranym z ostatnich 5 lat.

7.¹⁶⁾ Pielęgniarka, położna, o której mowa w ust. 4, zamierzająca tymczasowo wykonywać zawód pielę-

gniarki, położnej, obowiązana jest powiadomić o tym okręgową radę pielęgniarek i położnych właściwą ze względu na miejsce udzielanych świadczeń oraz przedstawić dokument potwierdzający prawo wykonywania zawodu w państwie członkowskim Unii Europejskiej i wskazać miejsce wykonywania świadczeń, z zastrzeżeniem art. 14.

8.¹⁶⁾ Szczegółowy zakres znajomości języka polskiego w mowie i piśmie konieczny do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zdrowia, uwzględniając zakres uprawnień zawodowych określonych w art. 4 i 5 ustawy.

Art. 12. 1. Prawo wykonywania zawodu albo ograniczone prawo wykonywania zawodu stwierdza, na wniosek osoby zainteresowanej, okręgowa rada pielęgniarek i położnych, właściwa ze względu na miejsce przyszłego wykonywania zawodu.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych wydaje zaświadczenie o prawie wykonywania zawodu albo ograniczonym prawie wykonywania zawodu według ustalonego wzoru.

2a.¹⁷⁾ Stwierdzenie prawa wykonywania zawodu w odniesieniu do pielęgniarki, położnej będącej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez okręgową radę pielęgniarek i położnych powinno być dokonane niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia wszystkich wymaganych dokumentów określonych ustawą.

3.¹⁸⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 2.

Art. 13. 1.¹⁹⁾ Okręgowa rada pielęgniarek i położnych, o której mowa w art. 12 ust. 1, może przyznać, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 4, prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej na stałe albo na czas określony cudzoziemcowi, który:

- 1) posiada zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) włada językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie koniecznym do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej,
- 3) przedstawił zaświadczenie o wykonywaniu zawodu pielęgniarki, położnej na podstawie przepisów obowiązujących w państwie, w którym dotychczas wykonywał zawód,

¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w przypisie 2; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, zgodnie z art. 4 tej ustawy.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), która weszła w życie z dniem 30 marca 2001 r.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 2.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 39 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 10; wszedł w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w przypisie 2; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, zgodnie z art. 4 tej ustawy.

- 4) przedstawi zaświadczenie odpowiedniego organu państwa, którego jest obywatelem, że nie został pozbawiony prawa wykonywania zawodu lub prawo to nie zostało zawieszono i nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie pozbawienia lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
- 5) spełnia warunki, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, 4 i 5,
- 6) odbył 12-miesięczny staż podyplomowy w zakładzie opieki zdrowotnej.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych może przyznać prawo wykonywania zawodu osobie nieposiadającej zezwolenia na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej, która spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 2—4.

3.²⁰⁾ Okręgowa rada pielęgniarek i położnych może przyznać cudzoziemcowi niebędącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który spełnia warunki określone w art. 11 ust. 2 pkt 2, 4 i 5, ograniczone prawo wykonywania zawodu na czas odbycia stażu podyplomowego lub kształcenia podyplomowego.

Art. 14. Pielęgniarka, położna o odpowiednio wysokich kwalifikacjach, nieposiadająca prawa wykonywania zawodu w Rzeczypospolitej Polskiej, ale posiadająca to prawo w innym państwie, może brać udział w naradzie pielęgniarskiej oraz udzielać świadczeń wymienionych w art. 4 lub w art. 5, których potrzeba wynika z narady, jeżeli została zaproszona przez:

- 1) szpitale lub medyczne instytuty naukowo-badawcze,
- 2) Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych lub właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych.

Art. 15. 1. Podjęcie wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej po upływie pięciu lat od ukończenia stażu podyplomowego lub po przerwie w wykonywaniu zawodu dłuższej niż pięć lat wymaga odbycia przeszkolenia.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych ustala program i sposób przeszkolenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 16. 1. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie całkowitej albo częściowej niezdolności pielęgniarki, położnej do wykonywania zawodu, spowodowanej jej stanem zdrowia, okręgowa rada pielęgniarek i położnych powołuje komisję lekarską, zwaną dalej „komisją”, złożoną ze specjalistów odpowiednich dziedzin medycyny.

2. Komisja wydaje orzeczenie w przedmiocie niezdolności pielęgniarki, położnej do wykonywania zawodu.

3. Pielęgniarka, położna, której sprawa dotyczy, obowiązana jest do stawienia się przed komisją.

4. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych, na podstawie orzeczenia komisji, podejmuje uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu na okres trwania niezdolności albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych na okres trwania niezdolności.

5. Pielęgniarka, położna, o której mowa w ust. 3, uprawniona jest do uczestnictwa, z prawem zabrania głosu, w posiedzeniu okręgowej rady pielęgniarek i położnych w czasie rozpatrywania jej sprawy.

6. Jeżeli pielęgniarka, położna odmawia poddania się badaniu przez komisję lub gdy okręgowa rada pielęgniarek i położnych na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego uzna, że dalsze wykonywanie zawodu lub ściśle określonych czynności zawodowych ze względu na jej stan zdrowia nie jest możliwe — okręgowa rada pielęgniarek i położnych podejmuje uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych.

7. Pielęgniarcie, położnej, o której mowa w ust. 6, przysługuje prawo wniesienia odwołania do Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych w terminie 14 dni od otrzymania zawiadomienia o podjęciu uchwały okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

8. Pielęgniarka, położna, w stosunku do której podjęto uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu albo ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych, może wystąpić do okręgowej rady pielęgniarek i położnych o uchylenie uchwały, jeżeli ustaną przyczyny zawieszenia lub ograniczenia, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od podjęcia uchwały okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

9. Postępowanie w sprawach określonych w ust. 1—6 jest poufne.

10. *Minister Zdrowia i Opieki Społecznej*¹⁾ po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz Naczelnej Rady Lekarskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb orzekania o niezdolności do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej oraz szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach zawieszania prawa wykonywania zawodu albo ograniczenia wykonywania określonych czynności zawodowych.

Art. 17. 1. Prawo wykonywania zawodu albo ograniczone prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej wygasa w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego,
- 2) utraty prawa stałego pobytu,
- 3) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych,
- 4) upływu czasu, na jaki zostało przyznane.

2. Wygaśnięcie prawa wykonywania zawodu albo ograniczonego prawa wykonywania zawodu, z przyczyn określonych w ust. 1, powoduje wykreślenie z rejestru właściwej okręgowej izby pielęgniarek i położnych, której członkiem była pielęgniarka lub położna.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 2.

Rozdział 4

Zasady wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej

Art. 18. Pielęgniarka, położna wykonuje zawód zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, dostępnymi jej metodami i środkami, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz ze szczególną starannością.

Art. 19. Pielęgniarka, położna ma obowiązek udzielić pomocy w każdym przypadku niebezpieczeństwa utraty życia, poważnego uszczerbku na zdrowiu pacjenta, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi.

Art. 20. 1. Pielęgniarka, położna ma obowiązek poinformować pacjenta o jego prawach.

2. Pielęgniarka, położna udziela pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu informacji o stanie zdrowia pacjenta, w zakresie koniecznym do sprawowania opieki pielęgniacyjnej.

3. Pielęgniarka, położna ma obowiązek prowadzenia dokumentacji medycznej określonej odrębnymi przepisami.

Art. 21. 1. Pielęgniarka, położna ma obowiązek do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy:

- 1) tak stanowią odrębne przepisy,
- 2) zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób,
- 3) pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy,
- 4) zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych osobom uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń,
- 5) jest to niezbędne do praktycznej nauki zawodów medycznych,
- 6) jest to niezbędne dla celów naukowych.

3. Pielęgniarka, położna, z zastrzeżeniem sytuacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1—3, 5 i 6, jest związana tajemnicą również po śmierci pacjenta.

4. Pielęgniarka, położna nie może podać do publicznej wiadomości danych umożliwiających identyfikację pacjenta, bez jego zgody.

Art. 22. 1. Pielęgniarka, położna zobowiązana jest do wykonywania zleceń lekarskich odnotowanych w dokumentacji medycznej.

2. Zapis w dokumentacji medycznej, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy zleceń wykonywanych podczas zabiegów ratujących życie pacjenta i w sytuacjach grożących bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia lub poważnym uszczerbkiem na zdrowiu pacjenta.

3. Pielęgniarka, położna ma prawo uzyskania od lekarza informacji o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych metodach diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i dających się przewidzieć następstwach podejmowanych działań, w zakresie niezbędnym do udzielanych przez siebie świadczeń zdrowotnych.

4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości pielęgniarka, położna ma prawo domagać się od lekarza, który wydał zlecenie, by uzasadnił potrzebę wykonania tego zlecenia.

5. W wyjątkowych przypadkach pielęgniarka, położna ma prawo odmówić wykonania zlecenia lekarskiego, podając niezwłocznie przyczynę odmowy na piśmie.

6. Pielęgniarka, położna ma prawo uzyskania pełnej informacji o celowości, planowanym przebiegu i dających się przewidzieć skutkach eksperymentu medycznego, w którym ma uczestniczyć.

7. W przypadku uzasadnionych wątpliwości pielęgniarka, położna może odmówić uczestniczenia w eksperymencie, podając przyczynę odmowy na piśmie.

Art. 23. Pielęgniarka, położna może powstrzymać się, po uprzednim powiadomieniu na piśmie przełożonego, od wykonania świadczenia zdrowotnego niezgodnego z jej sumieniem, z zastrzeżeniem art. 19.

Art. 24. Pielęgniarcie, położnej, wykonującej zawód na podstawie umowy o pracę lub w przypadku, o którym mowa w art. 19, przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariusza publicznego.

Art. 25.²¹⁾ 1. Pielęgniarka, położna może wykonywać indywidualną praktykę pielęgniarki, położnej lub indywidualną specjalistyczną praktykę pielęgniarki, położnej, zwanych dalej odpowiednio indywidualną praktyką albo indywidualną specjalistyczną praktyką, po uzyskaniu zezwolenia właściwej ze względu na miejsce wykonywania praktyki okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

2.²²⁾ Zezwolenie na wykonywanie indywidualnej praktyki wydaje się, jeżeli pielęgniarka, położna:

- 1) posiada prawo wykonywania zawodu,
- 2) wykonywała zawód co najmniej przez okres 2 lat.

2.²³⁾ Zezwolenie na wykonywanie indywidualnej praktyki wydaje się, jeżeli pielęgniarka, położna posiada prawo wykonywania zawodu.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1998 r. o zmianie ustaw: o zakładach opieki zdrowotnej, o zawodzie lekarza, o zawodach pielęgniarki i położnej, o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1115), która weszła w życie z dniem 30 grudnia 1998 r.

²²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do czasu wejścia w życie zmiany, o której mowa w przypisie 23.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 2; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

3. Zezwolenie na wykonywanie indywidualnej specjalistycznej praktyki wydaje się, jeżeli pielęgniarka, położna:

1)²⁴⁾ spełnia warunki, o których mowa w ust. 2,

1)²⁵⁾ **posiada prawo wykonywania zawodu,**

2) posiada specjalizację w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.

4. Pielęgniarka, położna uzyskuje zezwolenie na wykonywanie indywidualnej praktyki, indywidualnej specjalistycznej praktyki, po przedstawieniu właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych danych o:

1) spełnieniu warunków określonych w ust. 2 lub 3,

2) pomieszczeniu, w którym zamierza wykonywać praktykę, oraz jego wyposażeniu w aparaturę i sprzęt medyczny, a także opinię organu sanitarnego o spełnieniu warunków umożliwiających udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych z zastrzeżeniem ust. 8 i art. 27.

5. Zezwolenia, o których mowa w ust. 2 i 3, podlegają wpisowi do rejestru indywidualnych praktyk i indywidualnych specjalistycznych praktyk, prowadzonego przez okręgową radę pielęgniarek i położnych, o której mowa w ust. 1.

6. Za równoznaczne z indywidualną praktyką lub indywidualną specjalistyczną praktyką w rozumieniu ustawy uważa się wykonywanie zawodu pielęgniarki, położnej poza zakładem opieki zdrowotnej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, z zastosowaniem ust. 1—4.

7. Indywidualna praktyka lub indywidualna specjalistyczna praktyka może być także wykonywana przez pielęgniarkę, położną wyłącznie w miejscu wezwania.

8. Pielęgniarka, położna w celu wykonywania indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki w miejscu wezwania uzyskuje zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, po przedstawieniu właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych danych o:

1) spełnieniu warunków określonych w ust. 2 lub 3,

2) adresie praktyki i przechowywania dokumentów medycznych,

3) sprzęcie medycznym umożliwiającym udzielanie określonych świadczeń zdrowotnych w miejscu wezwania.

Art. 25a.²⁶⁾ 1.²⁷⁾ W celu udzielania świadczeń zdrowotnych pielęgniarki, położne mogą prowadzić grupową praktykę w formie spółki cywilnej lub partnerskiej.

²⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do czasu wejścia w życie zmiany, o której mowa w przypisie 25.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 2; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

²⁶⁾ Dodany przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

²⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 604 ustawy z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

2. W ramach grupowej praktyki pielęgniarek, położnych mogą być udzielane świadczenia zdrowotne wyłączenie przez pielęgniarki, położne będące współnikami spółki, o której mowa w ust. 1, spełniające warunki określone w art. 25 ust. 2 i 3.

3. Grupowa praktyka pielęgniarek, położnych może rozpocząć działalność po uzyskaniu zezwolenia na wykonywanie grupowej praktyki pielęgniarek, położnych właściwej ze względu na miejsce wykonywania praktyki okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

4. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, grupowa praktyka pielęgniarek, położnych uzyskuje zezwolenie, o którym mowa w ust. 3, po przedstawieniu właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych:

1) umowy spółki, o której mowa w ust. 1,

2) listy pielęgniarek, położnych grupowej praktyki pielęgniarek, położnych,

3) danych o spełnieniu przez pielęgniarki, położne warunków określonych w art. 25 ust. 2 lub 3,

4) danych, o których mowa w art. 25 ust. 4 pkt 2.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 3, podlega wpisowi do rejestru grupowych praktyk pielęgniarek, położnych prowadzonego przez właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych.

6. Grupowa praktyka pielęgniarek, położnych wykonywana w miejscu wezwania w celu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, przedstawia właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych dane o spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 oraz w art. 25 ust. 2 lub 3, oraz dane, o których mowa w art. 25 ust. 8 pkt 3.

7. Grupowa praktyka pielęgniarek, położnych może być wykonywana na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z innym podmiotem niż zakład opieki zdrowotnej, z zachowaniem ust. 3—5.

8. Wykonywanie grupowej praktyki pielęgniarek, położnych, o której mowa w ust. 1, nie jest prowadzeniem zakładu opieki zdrowotnej.

Art. 25b.²⁶⁾ Pielęgniarki, położne prowadzące indywidualną praktykę, indywidualną specjalistyczną praktykę oraz grupową praktykę pielęgniarek, położnych mają obowiązek w terminie 30 dni powiadomić okręgową radę pielęgniarek i położnych, która wydała zezwolenie, o zmianie danych objętych zezwoleniem.

Art. 26.²⁸⁾ 1. Indywidualną praktykę, indywidualną specjalistyczną praktykę i grupową praktykę pielęgniarek, położnych prowadzi się w pomieszczeniach i przy życiu urządzeń, które odpowiadają określonym wymaganiom technicznym i sanitarnym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

2. *Minister Zdrowia i Opieki Społecznej*¹⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać pod względem technicznym i sanitarnym

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

urządzenia i pomieszczenia, w których można wykonywać indywidualną praktykę, indywidualną specjalistyczną praktykę i grupową praktykę pielęgniarek, położnych.

Art. 27.²⁸⁾ W przypadku gdy indywidualna praktyka, indywidualna specjalistyczna praktyka i grupowa praktyka pielęgniarek, położnych jest wykonywana na zasadach określonych w art. 25 ust. 6 oraz w art. 25a ust. 7, obowiązek spełnienia danych, o których mowa w art. 25 ust. 4 pkt 2, spoczywa na podmiocie, który zawarł odpowiednią umowę z wyłączeniem sytuacji, w której pomieszczenie, sprzęt i aparatura medyczna nie stanowią własności tego podmiotu.

Art. 27a.²⁹⁾ 1. Grupowa praktyka pielęgniarek, położnych nie może być wykonywana w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej na podstawie umowy cywilnoprawnej o udzielanie świadczeń zdrowotnych.

2. Pielęgniarka, położna może wykonywać w zakładzie opieki zdrowotnej opiekę pielęgniacyjną, o której mowa w art. 19 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948, Nr 114, poz. 1193 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45), na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z pacjentem, członkiem jego rodziny lub opiekunem prawnym.

Art. 27b.²⁹⁾ Jeżeli pielęgniarka, położna zamierzająca wykonywać indywidualną praktykę, indywidualną specjalistyczną praktykę lub co najmniej jedna z pielęgniarek, położnych grupowej praktyki jest członkiem innej okręgowej izby pielęgniarek i położnych, w uzasadnionych przypadkach okręgowa rada pielęgniarek i położnych może podjąć uchwałę o zarejestrowaniu tej praktyki.

Art. 28.³⁰⁾ 1. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych ustala opłaty za wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 25 ust. 1 i art. 25a ust. 3.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, pobiera właściwa okręgowa rada pielęgniarek i położnych.

Art. 29.³¹⁾ 1. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych cofa zezwolenie na prowadzenie indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki wykonywanej przez pielęgniarkę, położną w razie:

- 1) pozbawienia prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej,
- 2) zawieszenia prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej,

- 3) zrzeczenia się przez pielęgniarkę, położną prawa wykonywania zawodu,
- 4) skreślenia pielęgniarki, położnej z listy członków okręgowej izby pielęgniarek i położnych,
- 5) rezygnacji z prowadzenia indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki,
- 6) niespełnienia wymogów określonych w art. 26 ust. 1.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych cofa zezwolenie, o którym mowa w art. 25a ust. 3, na prowadzenie grupowej praktyki pielęgniarek, położnych, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w art. 25 ust. 2 albo 3, ust. 8 pkt 3, art. 25a ust. 2 oraz art. 26 ust. 1.

Art. 30. 1.³²⁾ Nadzór nad indywidualną praktyką, indywidualną specjalistyczną praktyką oraz nad grupową praktyką pielęgniarek, położnych sprawuje właściwa okręgowa rada pielęgniarek i położnych.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych jest uprawniona w ramach nadzoru do:

- 1) przeprowadzania czynności kontrolnych, a w szczególności:
  - a) wizytacji pomieszczeń, w których udzielane są świadczenia, o których mowa w art. 4 lub art. 5,
  - b) obserwowania czynności związanych z udzielaniem świadczeń w ramach indywidualnej praktyki,
  - c) żądania informacji i udostępniania dokumentacji medycznej,
- 2) wydawania zaleceń pokontrolnych, mających na celu usunięcie stwierdzonych braków i wadliwości.

Art. 31. (skreślony).³³⁾

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 32. 1. Kto, nie będąc uprawnionym, udziela zawodowo świadczeń, o których mowa w art. 4 lub art. 5, podlega karze grzywny.

2. W przypadku określonym w ust. 1 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 33–36. (pominięte).³⁴⁾

Art. 37.³⁵⁾ Pielęgniarka, położna, która na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów uzyskała za-

²⁸⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 5 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 6 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 7 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

³³⁾ Przez art. 4 pkt 8 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

³⁴⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

³⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 9 ustawy, o której mowa w przypisie 21.

świadczanie o prawie wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, powinna uzyskać we właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych zaświadczenie o prawie wykonywania zawodu, według ustalonego wzoru zgodnie z art. 12 ust. 2, do dnia 31 grudnia 2001 r.

Art. 38. (pominięty).³⁴⁾

Art. 39. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. z 1934 r. Nr 5,

poz. 41 i Nr 110, poz. 976 oraz z 1991 r. Nr 41, poz. 178),

- 2) ustawa z dnia 21 lutego 1935 r. o pielęgniarstwie (Dz. U. Nr 27, poz. 199, z 1947 r. Nr 32, poz. 141 i z 1991 r. Nr 41, poz. 178).

Art. 40. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia³⁶⁾, z tym że przepis art. 9 ust. 1 i 2 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

---

³⁶⁾ Ustawa została ogłoszona dnia 30 lipca 1996 r.